

Date de réception : 07/03/2019

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-35/19 - 1

Zaak C-35/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

21 januari 2019

Verwijzende rechter:

Tribunal de première instance de Liège (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 januari 2019

Verzoekende partij:

BU

Verwerende partij:

Belgische Staat

Tribunal de première

instance de Liège

- Division Liège

Vonnis

burgerlijke zaken

21ste Kamer

[Or. 2]

In de zaak:

[BU].

[OMISSIS] ALLEUR [OMISSIS]

Verzoekster, [OMISSIS]

tegen:

DE BELGISCHE STAAT [OMISSIS]

[OMISSIS] LUIK [OMISSIS]

Verweerder, [OMISSIS]

I. PROCEDURE

Gelet op de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gelet op de processtukken in de procedure, die regelmatig is, en met name:

- het directiebesluit van 14 juni 2017;
- het inleidend verzoekschrift van 14 september 2017;
- de beschikking van juridisch herstel van 13 november 2017;
- de conclusies van verzoekster van 27 augustus 2018;
- de conclusies van verweerder van 29 oktober 2018;
- de stukken van partijen.

Na bovengenoemde partijen te hebben gehoord ter terechtzitting van 3 december 2018, waarna de debatten werden gesloten.

II. FEITEN EN VOORWERP VAN DE RECHTSZAAK

Bij verzoekschrift dat werd neergelegd ter griffie op 14 september 2017 heeft [BU] verzet aangetekend tegen de heffing in de personenbelasting die voor het aanslagjaar 2014 te haren laste werd ingeschreven onder artikel 765.522.309 van het belastingkohier. Zij erkent dat krachtens de door België en Nederland gesloten overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting België heffingsbevoegdheid heeft over de door haar op basis van de wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: „WAO”) ontvangen uitkeringen. Zij is echter van mening dat die uitkeringen niet belastbaar zijn, aangezien deze moeten worden beschouwd als invaliditeitsuitkeringen en moeten worden vrijgesteld krachtens artikel 38, § 1, 4°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (hierna: „WIB 92”). Subsidiair vordert zij de toepassing van artikel 39 van het WIB 92. **[Or. 3]**

[BU] woont sinds 1973 in België. Zij is van Amerikaanse nationaliteit en heeft sinds 2009 de Belgische nationaliteit.

Zij heeft voor het Limburgs Symfonie Orkest, in Nederland, gewerkt.

In 1996 werd zij het slachtoffer van een ongeval tijdens het woon-werkverkeer. Dat ongeval heeft tot arbeidsongeschiktheid geleid. In 2000 werd zij ontslagen.

Zij ontvangt in Nederland een WAO-uitkering van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (hierna: „UWV”), evenals een uitkering van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), een invaliditeitspensioenfonds.

In een brief van het UWV die haar op 24 februari 2006 is toegezonden door de deskundige die haar geschiktheid voor het werk moest beoordelen in het kader van haar aanvraag voor een WAO-uitkering, wordt het volgende gesteld: *„Na analyse ben ik van mening dat u ongeschikt bent voor uw werk. Door u op de open arbeidsmarkt te projecteren, waar men een courante baan zoekt, en rekening houdende met de beoordeling van de verzekeringsarts, kan het theoretische loonverlies worden vastgesteld. Dat wordt uitgedrukt als percentage. Op grond van dit onderzoek ben ik van mening dat u in staat moet zijn de volgende courante functies uit te oefenen (zie bijlage). Voor dergelijke functies wordt u verondersteld gemiddeld 6,37 EUR/uur te kunnen verdienen. Dat bedrag is 67,90 % lager dan uw loon in uw oorspronkelijke functie, met name violiste. Dat betekent dat uw theoretische arbeidsongeschiktheidsgraad voor de WAO in de arbeidsongeschiktheidsklasse van 65 tot 80 % valt [...]”* (zie D.A. II/7).

In de door verzoekster neergelegde resultaten van het door de raadgevende arts uitgevoerde onderzoek, wordt het volgende gesteld: *„Onderzoek van handicap: cliënte heeft reeds beroepshalve een arbeidshandicap...”*

Vooruitzicht voor werkherneming: cliënte wordt geschikt geacht voor aangepast werk” (zie dossier van verzoekster, stuk 4).

Zij werkt halftijds aan de Universiteit de Liège, waardoor de oorspronkelijk vastgestelde arbeidsongeschiktheidsklasse is verlaagd.

Bij aangetekende brief van 23 augustus 2016 heeft de administratie haar een bericht van rechtzetting betreffende haar aangifte in de personenbelasting voor het aanslagjaar 2014 toegestuurd. De betrokken belastingdienst is van mening dat de door Nederland betaalde uitkeringen in België moeten worden belast als pensioen (cf. D.A. IV/6).

Bij brief van haar raadsman van 28 oktober 2016 heeft verzoekster ermee ingestemd dat die uitkeringen in België zouden worden belast. Zij verduidelijkt echter: *„Volgens uw analyse zijn de inkomsten belastbaar als pensioen. Indien wij informatie ontvangen waardoor wij die kwalificatie opnieuw ter discussie kunnen stellen, zullen wij rechtstreeks met u contact opnemen of een klacht indienen. Wat die kwalificatie betreft, wordt deze instemming derhalve gegeven zonder nadelijke*

erkenning en onder voorbehoud dat nadere informatie wordt verstrekt.” (zie D.A. IV/4-5).

De aanslag werd op die basis gevestigd onder artikel 765.522.309, rechtzetting van artikel 743.448.803, van het kohier. Het kohieruittreksel werd ter kennisgeving verstuurd op 23 november 2016. **[Or. 4]**

[BU] heeft tegen die heffing een bezwaarschrift ingediend op 16 december 2016 (zie D.A. III).

Bij beslissing van 14 juni 2017 werd dat bezwaar afgewezen, omdat verzoekster niet aantoonde dat die bedragen veeleer invaliditeitsuitkeringen dan arbeidsongeschiktheidsuitkeringen vormden.

Volgens de administratie zijn WAO-uitkeringen belastbaar op grond van artikel 34 van het WIB 92. Bovendien levert verzoekster niet het bewijs van haar invaliditeit en van het feit dat het om invaliditeitsuitkeringen gaat.

III. ONTVANKELIJKHEID

Het verzoekschrift is ingediend in de wettelijke vorm en binnen de wettelijke termijn, na de regelmatige uitoefening van het voorafgaande administratieve beroep. Het verzoek is derhalve ontvankelijk.

IV. BESPREKING

1. Artikel 34 WIB 92

Artikel 34 WIB 92 bepaalt:

„§ 1. Pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen omvatten, ongeacht de schuldenaar, de verkrijger of de benaming ervan en de wijze waarop ze worden vastgesteld en toegekend:

1° pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op een beroepswerkzaamheid;

*1°bis pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige derving van winst, bezoldigingen of baten uitmaken.
[...]*”

Een uitkering die wordt toegekend krachtens een verzekeringsovereenkomst is belastbaar wanneer zij geheel of gedeeltelijk een reëel en permanent verlies van bezoldigingen compenseert (zie Cass., 19 april 2012, www.juridat.be).

Desalniettemin zijn uitkeringen die worden betaald krachtens een verzekeringsovereenkomst ter dekking van een lichamelijke en/of economische invaliditeit, waarvoor niet wordt verwezen naar de door de verzekerde ontvangen bezoldigingen en zijn beroepswerkzaamheden, maar die, onafhankelijk van alle beroepswerkzaamheden, bedoeld zijn ter compensatie van een lichamelijke en/of economische invaliditeit en de mogelijke gevolgen daarvan, ongeacht de reële gevolgen voor de beroepswerkzaamheden en de bezoldigingen, winsten of baten van de verzekerde, niet belastbaar (zie Afschrift T. en Daube M., *L'impôt des personnes physiques, Chronique de jurisprudence 2000-2008*, Larcier, 2009, nr. 374; Civ. Namur, 11 januari 2002, RG 1251/99, www.fiscalnet.be). **[Or. 5]**

2. Artikel 38 WIB 92

Artikel 38 WIB 92 bepaalt:

„§ 1. Vrijgesteld zijn:

[...]

4° tegemoetkomingen die krachtens de desbetreffende wetgeving aan mindervaliden of gehandicapten worden toegekend ten laste van de Schatkist;

[...]”.

Artikel 6, lid 1, van de Nederlandse wet van 31 mei 1956, inzake een algemene ouderdomsverzekering (AOW) bepaalt dat verzekerd is overeenkomstig de bepalingen van deze wet, degene die nog niet de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, al dan niet ingezetene is, en wegens een in Nederland in dienstbetrekking verrichte arbeid aan loonbelasting is onderworpen. Indien de begunstigde van een AOW-uitkering een beroepswerkzaamheid heeft uitgeoefend in Nederland en heeft bijgedragen aan de financiering van de AOW via een op zijn bezoldiging ingehouden of in functie van zijn beroepsinkomsten geheven premie, is er voor het deel van de AOW-uitkering dat betrekking heeft op die tewerkstellingsperiode, sprake van een verband met de beroepswerkzaamheid van de begunstigde in de zin van artikel 34, § 1, 1°, van het WIB 92 (zie Cass., 5 mei 2017, F.15.0119.N, www.juridat.be).

3. Toepassing op de onderhavige zaak:

In casu blijkt uit de door [BU] neergelegde documenten dat de betaalde uitkering een invaliditeitsuitkering is ter compensatie van het inkomensverlies ten gevolge van de invaliditeit.

De uitkering wordt immers bepaald met inaanmerkingneming van het loon dat de begunstigde genoot vóór het ongeval, in vergelijking met het loon dat zij kan genieten op basis van haar huidige mogelijkheden. De arbeidsongeschiktheid kan evolueren (zie D.A. II/10).

Uit de door verzoekster neergelegde „Etude comparative des politiques du handicap dans plusieurs pays européens” blijkt eveneens dat de in Nederland ingevoerde regeling bedoeld is om personen met een handicap ertoe aan te zetten te werken in de mate van de hun overblijvende mogelijkheden, waarbij ze een uitkering ontvangen ter compensatie van het inkomstenverlies wegens het verlies of de vermindering van hun arbeidsgeschiktheid.

In die omstandigheden staat vast dat de door de WAO aan verzoekster betaalde bedragen geen pensioen uitmaken. Het lijkt er sterk op hier sprake is van een invaliditeitsuitkering.

De Belgische staat wijst erop dat enkel door de Schatkist, dat wil zeggen door de Belgische Staat, betaalde invaliditeitsuitkeringen kunnen worden vrijgesteld. Verzoekster heeft echter in België geen aanvraag ingediend om invaliditeitsuitkeringen te ontvangen.

Zoals verzoekster opmerkt, had zij evenwel geen enkele reden om in België een invaliditeitsuitkering aan te vragen, aangezien zij een dergelijke uitkering genoot in Nederland, het land waar zij ten tijde van het ongeval werkte en aanspraak kon maken op socialezekerheidsrechten. **[Or. 6]**

Het feit dat De Belgische Staat in die omstandigheden wellicht geen invaliditeitspensioen had toegekend, laat die omstandigheid.

Wat de vrijstelling of niet-vrijstelling van de door verzoekster ontvangen WAO-uitkeringen betreft:

Artikel 38, § 1, 4°, WIB 92 heeft juist betrekking op: „tegemoetkomingen die krachtens de desbetreffende wetgeving aan mindervaliden of gehandicapten worden toegekend ten laste van de Schatkist”.

Bijgevolg kunnen de door verzoekster ontvangen uitkeringen, hoewel zij invaliditeitsuitkeringen zijn die vrijgesteld zouden zijn indien zij door een Belgische instelling werden uitbetaald, niet worden vrijgesteld op grond van die bepaling.

Verzoekster meent dat de Belgische wettelijke regeling in die omstandigheden discriminatie oplevert tussen belastingplichtigen die Belgische invaliditeitsuitkeringen ontvangen, welke uitkeringen zijn vrijgesteld, en belastingplichtigen die dezelfde uitkeringen ontvangen van een andere EU-lidstaat, welke uitkeringen niet zijn vrijgesteld.

Zij is van mening dat, indien de door Nederland betaalde uitkering niet wordt vrijgesteld, in casu inbreuk wordt gemaakt op de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie en op de door het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gewaarborgde fundamentele vrijheden (vrij verkeer van personen en diensten).

Een dergelijke situatie lijkt immers het vrije verkeer van inwoners van EU-landen te belemmeren, gelet op het beduidende verschil in behandeling van de uitkeringen die zij ontvangen, naargelang die worden uitbetaald door de Belgische Staat of door een andere EU-lidstaat.

Verzoekster wenst dat het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie van de Europese Unie worden geraadpleegd.

Inzonderheid dient het Hof van Justitie van de Europese Unie te worden verzocht zich uit te spreken over de verenigbaarheid van voornoemde regeling met de beginselen van het vrije verkeer van werknemers en het vrij verrichten van diensten (artikel 45 en volgende en artikel 56 en volgende van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).

OM DIE REDENEN

De Tribunal [de première instance de Liège], rechtdoende op tegenspraak,

gelet op de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van talen op justitieel gebied,

verklaart alle andere conclusies ongegrond,

verklaart de vordering ontvankelijk, **[Or. 7]**

stelt vast dat de zaak niet in staat van wijzen is.

verklaart dat, voordat de vordering ten gronde wordt afgedaan, de hierna volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie dient te worden gesteld:

„Levert artikel 38, § 1, 4°, WIB 92 schending op van artikel 45 en volgende (beginsel van vrij verkeer van werknemers) en artikel 56 en volgende (beginsel van het vrij verrichten van diensten) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, doordat het invaliditeitsuitkeringen enkel fiscaal vrijstelt indien die worden betaald door de Schatkist, dat wil zeggen door de Belgische Staat en krachtens de Belgische wetgeving, waardoor discriminatie ontstaat tussen de in België wonende belastingplichtige die invaliditeitsuitkeringen ontvangt van de Belgische Staat krachtens de Belgische wetgeving, welke uitkeringen zijn vrijgesteld, en de in België wonende belastingplichtige die uitkeringen ter compensatie van een handicap ontvangt van een andere EU-lidstaat, welke uitkeringen niet zijn vrijgesteld?”

[OMISSIS]